

KUTATÁSMÓDSZERTAN - DIPLOMAMUNKA

2023-2024

tantárgykód (kredit) / BMEEPUIQ901 (3)

oktató / Wettstein Domonkos PhD

helye a képzésben / 9. félév

tantárgyadatlap / [LINK](#)

A tárgy célja a diploma félévet megelőző koncepcióalkotás és módszertani alapozás, a diplomatéma specializációs tartalmának kidolgozása és a hozzá kapcsolódó tervezési program kialakítása. A félév során a hallgatók az elméleti és gyakorlati készségeket összekapcsolva, érdeklődésüknek megfelelő témát választva alakítják ki konzulenseikkel a diplomamunka specializációs és tervezési tartalmát. A félév során közös módszertani előadások és prezentációs alkalmak segítik a feladat elkészítését.

A félév első felében a módszertani eszközök megismerésére és a témaválasztás lehetőségeire helyezük a hangsúlyt, a félév közepén tartott prezentációig a témavázlat és a főbb módszertani fejezet leírásáig kell eljutni. Ezt követően van lehetőség a kutatás illetve tervezés részletesebb kibontására, az eredmények bemutatására. A félévvégi dolgozatban a specializációs diplomamunka 70%-os tartalmi készültségét irányozzuk elő, amely lehetőséget ad a diplomafélévben történő továbbdolgozására.

A specializációs tartalommal összefüggésben a félév második felében a diplomaterv programját és megalapozó vizsgálatát is szükséges elvégezni, amely előkészíti a következő féléves tervezési folyamatot. A két munkarész, a specializációs tartalom és a diplomaterv programja szorosan összekapcsolódik, a félév végi prezentációban a kettő együttesen, összefüggéseiben kerül bemutatásra.

Választható műfajok:

• masterplan - városépítészeti keretterv

Követelmények: masterplan - 1:1000 / 1:500 részletezettségű beépítési terv (vizsgálatok, helyszínrajz és beépítés, vázlatos vezérszínti alaprajz, metszetek, 3D látványtervek + szöveges leírás, összefoglalás 4000 karakter szóközökkel)

Formátum: 7-10 A3-as tervlap / összefűzött pdf füzet

• elméleti kutatás - a témához koncepcionálisan kapcsolódó városépítészeti, térelméleti vagy építészetelméleti kutatás

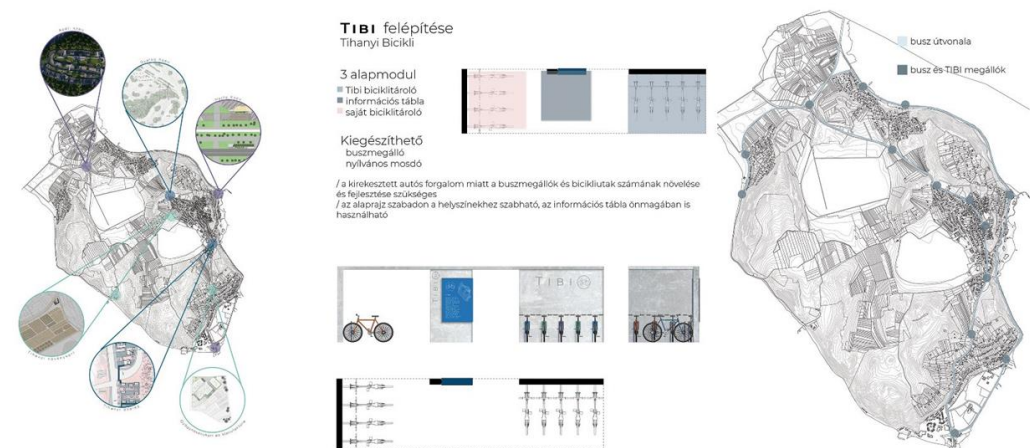
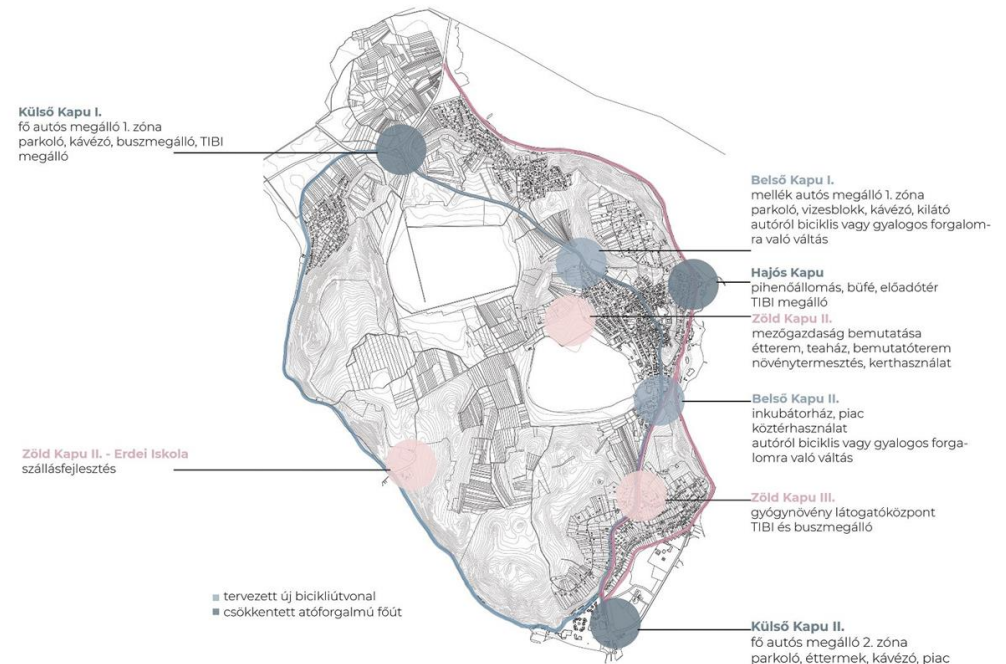
Követelmények: elméleti kutatás: 40.000 karakter szóközökkel és képi illusztrációk (tartalomjegyzék, bevezetés, kutatási kérdés, szakirodalmi áttekintés, módszertan, elemzés, következtetések, irodalomjegyzék)

Formátum: A4-es összefűzött pdf füzet

• térbeli és időbeli tematikus vizsgálatok (helyszínhez vagy programhoz kapcsolódóan) / helyszínvizsgálatot előkészítő komplex térbeli kutatás / funkció és programalkotást előkészítő tematikus kutatás / településtörténeti kutatás

Követelmények: térbeli és időbeli vizsgálat: 40.000 karakter szóközökkel + elemző ábrák és képi illusztrációk (tartalomjegyzék, bevezetés, kutatási kérdés, szakirodalmi áttekintés, módszertan, elemzés, következtetések, irodalomjegyzék)

Formátum: A4-es vagy A3-as összefűzött pdf füzet

terv: Baksa Dávid, Gál Andrea, Illés Veronika, Kovács Krisztina Surján Botond, Mudra András László

város | építészet

specializáció

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023

BUDAFOK VÁROSKÖZPONT

„Kisváros a nagyvárosban”

Ahogy Budafok-Tétény szlogenje is utal rá a városrész sajátos karakterrel rendelkezik, mely különleges lehetőségeket biztosít a városi szövetbe integrált élhető terek kialakítására. Budafok városközpont történelmileg is rétegzett szövege, egyszerre városközpont és történelmi lakószövet, melyet kulturálisan még gazdagabbá tesz a Duna közelsége, a helyi bor- és pezsgő kultúra és a lakótelep és kisvárosi szövet keveredése egy domborzatilag is izgalmas helyzetben.

Diplomaelőkészítő kutatás során ebben a helyzetben keressük a szövet finom kiegészítésének módját, mindvégig szem előtt tartva fenntartható város ismérveit és a helyi klímastratégia megállapításait.

A lehetséges feladatok az átfogó városépítészeti mesterterv léptékétől a telek vagy telekcsoport tematikus vizsgálatáig terjedhetnek, melynek során együtt fogunk működni a városrész főépítészeti irodájával is.

Diplomaelőkészítő / Szabó Árpád DLA, Varga Imre

Diploma / Szabó Árpád DLA, Galina Zoltán

Műfaj / Masterplan / tematikus vizsgálat

Létszám / 4-6 hallgató

város | építészet

specializáció

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023

TÁJ ÉS ÉPÍTÉSZET

Tájegységeink egyre jelentősebb átalakuláson mennek keresztül az urbanizációs folyamatok és az életforma váltások következtében, miközben egyre inkább előtérbe kerül az ökológia és a közösségi együttélés kérdése is. A kutatás során táj és építészet közti kapcsolatokat keressük és ezáltal tárjuk fel a diplomaterv keretében kidolgozandó építészeti beavatkozásának lehetőségeit.

A diploma témája egy választott tájegység, régió építészeti sajátosságainak és aktuális kihívásainak vizsgálata. A tanulmány műfaja egyfelől lehet elméleti kutatás, amely a kortárs táj átalakulási folyamatait vagy az adott tájegység építészeti sajátosságait vizsgálja, valamint lehet lokalizált helyszíni kutatás is, amely a mintaterületként választott táji környezet rétegeit tárja fel. Mindkét lehetséges megközelítés célja a diplomaterv építészeti programjának előkészítése.

A diploma helyszínét a személyes kötődések, érdeklődések alapján a konzultációk során alakítjuk ki. Más tájegységek mellett javaslatként komplexitásából adódóan a Balaton régió jelenthet kiindulást, ahol több eltérő helyzetű akcióterület is rendelkezésre áll. A vízparti üdülőterületek és a tágabb tájegység átalakulása egyaránt aktuális kérdéseket adnak a tervek kidolgozásához.

Diplomaelőkészítő / Wettstein Domonkos PhD

Diploma / Wettstein Domonkos PhD

Műfaj / kutatás / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

A „talált ház” megnevezés mögött olyan a II. világháború után épült városi környezetet, épületegyüttest vagy egyetlen épületet és telkét keressük, amely az elmúlt évtizedek során elveszett. Elveszett, magára maradt, teljesen (pl. irodaház) vagy részben kiürült (pl. lakóház földszinti zónája). Ugyanakkor településen belüli pozíciója kedvező, szerkezetileg rendben van, de lehetséges új élete más jellegű használatot, új környezeti kapcsolatokat, környezettudatos műszaki megoldásokat, teljesen vagy részben új megjelenést követel. A diplomaelőkészítés lehet 1) kutatás például a szerep- vagy funkcióváltó modern épített környezetekről, épületekről nemzetközi elméletek, jó gyakorlatok alapján (a hallgató érdeklődésének megfelelően pontosítva a kutatási kérdést) vagy 2) tematikus vizsgálat egy konkrét hazai „talált ház” környezetéről és magáról az épületről (hozható helyszín vagy közösen keresünk). Bevép talált házai:

<https://www.google.com/maps/d/u/5/edit?mid=15iBjJm8wki oWZZPsObB95pa-6mnD-CJ &usp=sharing>

Diplomaelőkészítő / Benkő Melinda PhD

Diploma / Benkő Melinda PhD

Műfaj / kutatás / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

város | építészet

specializáció

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023

ELSAJÁTÍTOTT TEREK

Az építész munkája a tervezés és az építés formális szakasza után gyakran véget ér. A létrejött épített környezet élete viszont csak ekkor kezdődik. Birtokba vesszük az utcákat, tereket és az épületeket. Kialakítjuk otthonainkat, saját útvonalainkat; megkülönböztetjük a számunkra fontos területeket, jelentéseket adunk a környezetünknek: vagyis elkezdünk *lakni*. A *lakás* aktív, kreatív cselekvések sokaságából tevődik össze, melyek során használjuk és saját igényeinkhez, szükségleteinkhez, vágyainkhoz alakítjuk mindennapi életünk tereit. Ha a valóság ezen *megélt* rétegeire tudatos figyelmet fordítunk, akkor hamar ráeszmélünk, hogy az épített környezetünk használata túl összetett ahhoz, hogy a funkcionalitás fogalmaival egyszerűen leírhassuk.

A kurzus során minden hallgató egy vagy több szabadon választott, valós téri szituációt fog közvetlen közelségből elemezni. A munka tanulságai lehetőséget adnak arra, hogy újragondoljuk különböző tevékenységek térbeli sajátosságait. A projekt célja, hogy absztrakt normák vagy klisék helyett valós tapasztalatok képezzék a programalkotás alapjait a diplomaterv készítésénél.

Diplomaelőkészítő / Hory Gergely PhD

Diploma / Hory Gergely PhD

Műfaj / kutatás / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

város | építészet

specializáció

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023

MISKOLC BELVÁROSI TÖMBREHABILITÁCIÓ

Az államszocializmus alatt Acélvárosként elhíresült Miskolc a rendszerváltást követő nehézipari összeomlás óta komoly erőfeszítést tesz egy új brand megfogalmazása érdekében. Az évtizedeken keresztül mindent át- és felülíró ipari funkció a mai napig markánsan meghatározza a város arculatát számos, az iparvárosokhoz általában társított sztereotíp előítéletet erősítve. Ma a város jövőképe, a hozzátartozó fejlesztési stratégiának fontos része a kialakult hajdani sematikus kép gazdagítása, a városi szerepkörök bővítése, egy összetettebb, árnyaltabb települési vízió megalkotása, amelyben természetesen helyett kap az ipari múlt, de mellette az azt megelőző történeti időszakok értékei is. A múltbéli folyamatok fizikai lenyomatának egyik leglátványosabb helyszíne a belváros. Nemcsak a városfejlesztési és rendezési szempontok, de az építészeti gondolkodásmód és ízlés változása is jól nyomon követhető, számos elvarratlan, rendezetlen helyzetet teremtve. A történeti épületállomány megóvásának, átépítésnek és funkcióváltásának kérdése, a foghíjak beépítési módjának a definiálása nem csak esztétikai kérdés, hanem az identitását megfogalmazni akaró város önreprezentációjának eszköze is. A kutatás célja a meglévő funkciók, beépítési módok és az építészeti karakter elemzése, majd ezek jövőbeni helyzetének az értelmezése, és a belvárosi tömb(ök) rehabilitációs szemléletű beépítésének a meghatározása.

Diplomaelőkészítő / Kissfazekas Kornélia PhD, Pirity Ádám

Diploma / Kissfazekas Kornélia PhD

Műfaj / Masterplan / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023 ZÁRVÁNYOK ÉS ANOMÁLIÁK

Az utcán sétálva nehezen fedezhetőek fel, de a térképet böngészve számos budapesti zárványra bukkanhatunk.

Sajátos település-szerkezeti anomáliát okoznak, gyakran nehezen átjárhatóak, saját - a várostól elkülönülő - belső szabályrendszerrel rendelkeznek.

A hagyományos városmodellek szerint ez a jelenség valamilyen etnikai csoporthoz kapcsolódik, és jellemzően átmeneti övezetekben jön létre, azonban Budapesten ennél összetettebb és sokkal izgalmasabb helyzetekkel is találkozhatunk. Többrétegűek, részben heterogén funkciójúak és számos esetben barnaövezeti helyzetekhez kapcsolódnak.

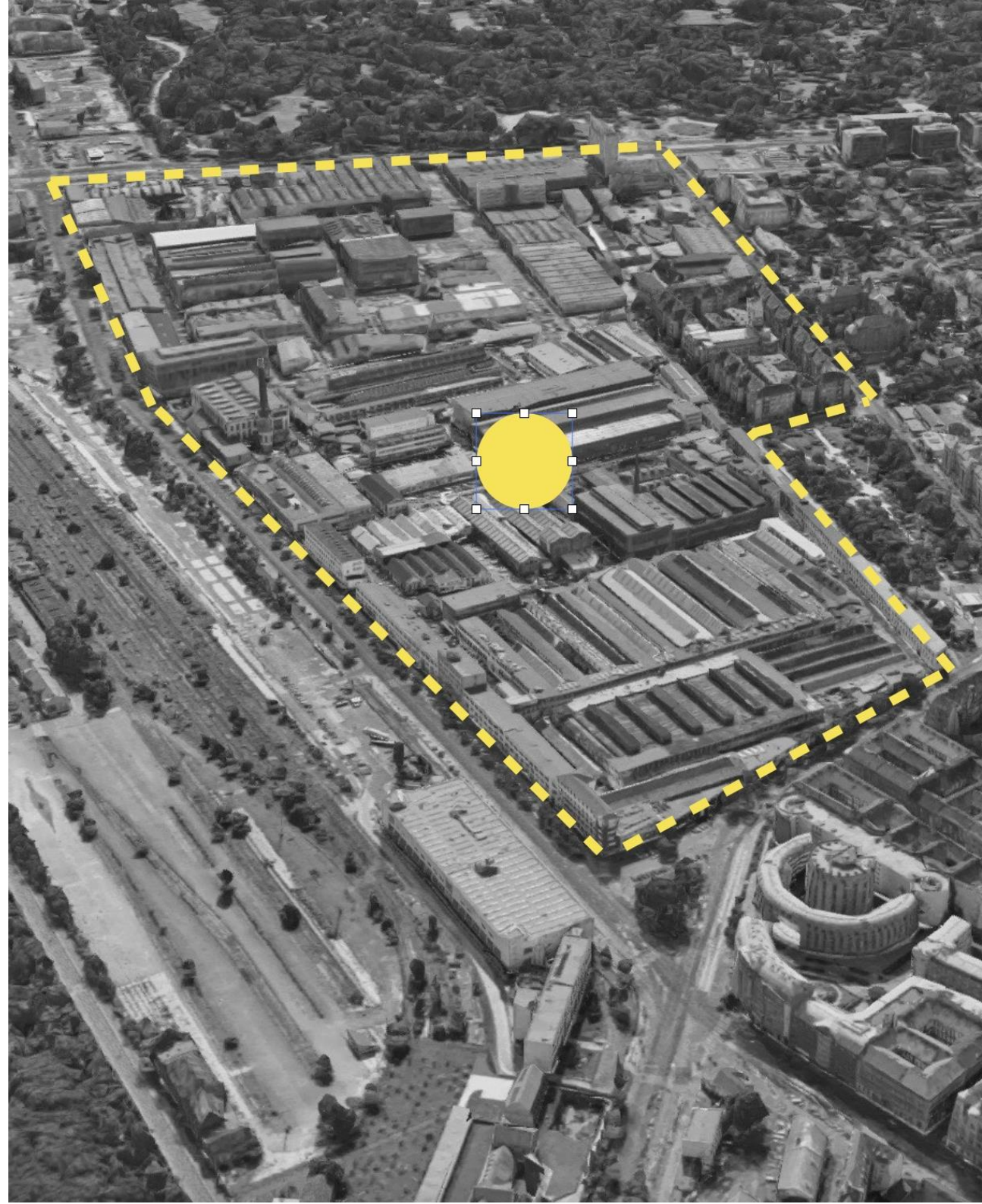
A diplomaalkészítés témája ilyen helyek felkutatása, és olyan megoldások keresése, melyek a zárványt kezelik. Bejárhatóvá, lakhatóvá, élhetővé teszik.

Diplomaalkészítő / Fenes Tamás DLA

Diploma / Fenes Tamás DLA

Műfaj / kutatás / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

Budapest XIX. század végi robbanásszerű urbanizációjában jelentős szerepe volt az ipari fejlődésnek. Az akkor kialakult történeti ipari területek a város részeként, ahhoz közel jöttek létre, ma pedig értékes, de kihívásokkal teli területek a várostestben.

Egy ilyen különleges terület Kőbányán a Sörgyár felhagyott területe, ami föld alatti pincerendszerével és meghatározó épületeivel kiaknázatlan lehetőséget jelent mind a mai napig. A terület Budapest mértani középpontjában, a Gellért-heggyel azonos magasságban fekszik, kilátással a Budai-hegyekre.

A félév során olyan hasznosítási lehetőségeket keresünk, ami ennek a páratlan örökségnek új életet adhat, kihasználva épületállományát és környezeti kapcsolatait. Urbanisztikai és építészeti kihívás egyszerre, ahol a gazdasági szempontok és az örökségi szemlélet egyszerre érvényesülhet.

Diplomaelőkészítő / Fonyódi Mariann PhD

Diploma / Fonyódi Mariann PhD

Műfaj / Masterplan / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

város | építészet

specializáció

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023

KlímaPunk - Alternatív útkeresés Budapest belvárosi tömbjeinek megújítására

A Budapest legnehezebb kérdése, hogyan tud reagálni a több szinten megjelenő kihívásokra: (a) a Föld ökoszisztémája a terhelési határait közelíti, (b) Magyarország városias változásai Budapest felé hajtja az ország minden részéből az embereket, (c) Budapest belvárosának egyes részei nem tudnak kitörni a szegénységi spirálból.

Hogyan legyen „jó-város” Budapest? Hogyan tud ezekre a kihívásokra válaszokat adni? Napjaink beépítései csak a rövidtávú érdekekre, támogatási célokra reagálnak, hol a klímaváltozásra, hol a beruházói érdekek teljesülésére. Az önkormányzatok irányító, közösséget összefogó értékei nem tudnak megjelenni, a jelen épületeinek hatása nem látható milyen irányt adnak a jövőnek.

Erre kísérleteztünk ki egy tervezés támogató eszközt 2022-ben és próbáltuk ki Józsefváros egyik tömbjében. Az idei közös kutatásunk célja egy másik tömbben is kipróbálni ezt az eszközt, mely a megszokottól eltérő, alternatív utakat kereső építészeti programalkotást tesz lehetővé. A kutatásba illesztve különféle épületek tervezési közösségi programja alakul ki (megőrzés, új, kis épület, nagy épület) melyet a diploma félévben dolgozunk ki.

[<https://frenchly.us/graphic-artists-imagine-the-paris-of-the-future/>; More than two hundred artists around a single concept: creating the covers of The Parisianer, a fictitious magazine celebrating the future city.]

Diplomaelőkészítő / Alföldi György DLA

Diploma / Alföldi György DLA

Műfaj / kutatás / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

urb/bme

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023 SZUBURBIA - BUDAÖRS

Budaörs – a környező agglomerációs településekhez hasonlóan – hihetetlen változáson ment keresztül az elmúlt pár évtizedben: sváb faluból városi rangra emelkedett, majd a főváros közelségét kiaknázva a környék legerősebb gazdasági potenciáljával rendelkező településsé vált. Identitása kettős, egyrészt tartja magát az egykori sváb falu hagyományőrző identitása, másrészt a fejlődési potenciált az Innovacity szlogen jeleníti meg.

A város egy rendkívül összetett komplex társadalmi-gazdasági-környezeti-épített rendszer, amelyet társadalmi, gazdasági erők formálnak az egyéni, közösségi, gazdasági akaratok és szándékok mentén. Távlatokban gondolkodva a város jövőjéről, nem kerülhetjük el, hogy a világ egészéről, a zajló társadalmi, gazdasági, környezeti változások irányairól is gondolkozzunk. Meggyőződésünk, hogy a városok jövője a közösségekben rejlik. Ezért fontos, hogy a jövőben lezajló változásokra a közösségeknek legyen ráhatása.

A tantárgy során workshopokon – lehetőség szerint budaörsiek bevonásával – kutatjuk majd, hogy milyen legyen itt az élet, ezzel készítve elő a kisvárosi léptékből fakadóan optimális méretű diplomaterv-téma társadalmi és gazdasági megalapozottságát.

Diplomaelőkészítő / Dobos Botond DLA

Diploma / Dobos Botond DLA

Műfaj / Masterplan / tematikus vizsgálat

Létszám / 4 hallgató

város | építészet

specializáció

DIPLOMAELŐKÉSZÍTŐ / 2023

EGYÉNI TÉMA

A témaválasztásnál lehetőség van egyéni témák kidolgozására is a konzulenssel együttműködve. Az egyéni témákat is a megadott műfaji kategóriák alapján kell kidolgozni, azaz lehet masterplan, elméleti kutatás vagy tematikus vizsgálat. A témaválasztás helyszínéhez, funkcionális jellegéhez és léptékéhez érdemes átnézni a megadott témakiírásokat és azokkal összhangban kialakítani a tervezett programot. Fontos, hogy a diplomaelőkészítő tanulmány egy strukturált, önmagában is érdemi következtetésekkel és konklúzióval rendelkező elemzés, azaz önálló témaválasztásnál nemcsak a diploma-terv helyszínét és programját kell kiválasztani, hanem az ahhoz tartozó előkészítő elemzés szempontrendszerét vagy a masterplan tervezési területét.

Választható konzulensek: Alföldi György DLA, Dobos Botond DLA, Fenes Tamás DLA, Fonyódi Mariann PhD, Benkő Melinda PhD, Hory Gergely PhD, Kissfazekas Kornélia PhD, Szabó Árpád DLA, Varga Imre, Wettstein Domonkos PhD

Diplomaelőkészítő / minden konzulens
Diploma / minden konzulens
Műfaj / Masterplan / elméleti kutatás / tematikus vizsgálat

VÁROSI ANALÍZIS

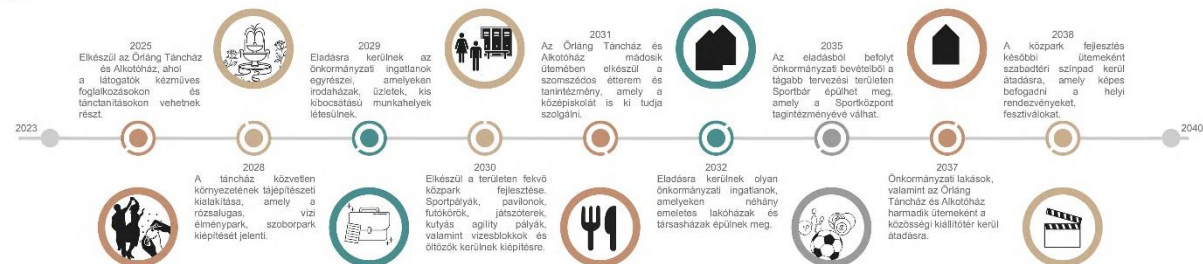

ÓRLÁNG TÁNCCHÁZ ÉS ALKOTÓHÁZ, TÖRÖKBÁLINT

Diploma témám helyszínének személyes kötődésem és érintettségem alapján szülővárosomat, Törökbálintot választottam. A pontos helyszín és a megfelelő funkció kijelölése előtt kutatásokat végeztem. Vizsgáltam Törökbálint városstruktúráját, a város észak-nyugati irányú, a közlekedési infrastruktúráját, a funkcionális tagozódását, a közintézmények egymáshoz viszonyított elhelyezését, valamint a városstruktúrát betöltő szociológiai, gazdasági, kulturális funkciókat keresni, amely jó előismeretnek tudja a Munkácsy Mihály utcában jó működő, ugyanakkor tovább intézmények sokaságát.

Az utóbbi néhány évzárban, az Óvoda utcában icősek otthona, óvoda, általános iskola és középiskola, valamint egy nagy sportközpont épült. Ekkor tapasztaltam, hogy a városi közösségi szövetletű, de a városi javadalmazás területén a közintézmények környezetében fekvő nagyleptékű zöldterületre, fókuszba helyezve a helyi lakosok, iskolások, övösök, sportolók, művészek igényeit. Master planként új lakóházakat, irodaházakat, közintézményeket képztem el a területre. Kívülről tervei részletezéssel egy olyan közintézmény tervét szerettem volna kidolgozni, amely a területen erőteljesen jelenlévő minden korosztály számára elérhetővé nyújt aktív közösségi életre, szórakozásra, kapcsolódásra, kézművesfoglalkozásra, valamint, amely intézmény a helyi művészeknek kiállításokért és műteremként is tudna funkcionálni.

BERUHÁZÁSI IDŐVONAL

terv: Csomós Ildikó